

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

DECIZIE

Cererea nr. 39273/07

Liviu Aurel MAN și alții împotriva României

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită la 19 noiembrie 2019 într-o cameră compusă din:

Jon Fridrik Kjølbro, *președinte*,

Faris Vehabović,

Iulia Antoanella Motoc,

Branko Lubarda,

Carlo Ranzoni,

Georges Ravarani,

Péter Paczolay, *judecători*,

și Andrea Tamietti, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere cererea menționată, introdusă la 31 august 2007,

având în vedere observațiile făcute de guvernul pârât,

După ce a deliberat în acest sens, pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. Reclamanții sunt doi cetățeni români, domnul Liviu Aurel Man și doamna Milena Man („primul reclamant și cea de-a doua reclamantă”), precum și trei societăți comerciale românești, S.C. Exploziv Media S.R.L., S.C. Loretto Press S.R.L. și S.C. Token Media S.R.L. („societățile comerciale reclamante”). Aceștia au fost reprezentați în fața Curții de domnul R. L. Chiriță, avocat în Cluj-Napoca.

2. Guvernul României („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul său guvernamental, în prezent doamna S.-M. Teodoroiu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Întrucât reclamanții au transmis observațiile și pretențiile de acordare a unei reparații echitabile în afara termenului stabilit de Curte, nu au fost incluse în dosarul cauzei (art. 38 § 1 din Regulamentul Curții).

A. Circumstanțele cauzei

4. Faptele cauzei, astfel cum au fost expuse de părți, pot fi rezumate după cum urmează.

5. Primul reclamant și cea de-a doua reclamantă s-au născut în 1965 și, respectiv, în 1967 și locuiesc în Cluj-Napoca. Primul reclamant este jurnalist și președintele grupului de presă Gazeta, care publică o serie de ziare de investigații și reviste săptămânale care vizează corupția la nivel înalt. Cea de-a doua reclamantă este soția primului reclamant.

6. Societățile reclamante sunt societăți comerciale cu sediul în Cluj. Acestea asigurau publicarea ziarelor aparținând grupului de presă Gazeta. La momentul faptelor care au stat la baza prezentei cereri, primul reclamant și cea de-a doua reclamantă dețineau și/sau administrau aceste societăți comerciale.

1. Ancheta penală împotriva jurnaliștilor grupului de presă Gazeta

7. La 9 decembrie 2005, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și de Terorism din cadrul parchetului („parchetul”) a declanșat o anchetă penală împotriva primului reclamant și a altor cinci jurnaliști membri ai conducerii grupului de presă Gazeta sub suspiciunea de șantaj și constituire de grup infracțional. Potrivit parchetului, politicienii și oamenii de afaceri locali s-au plâns că jurnaliștii colectaseră informații compromițătoare despre aceștia cu scopul de a le dezvălui în cazul în care nu cumpărau spațiu publicitar de la ziarele aparținând grupului de presă Gazeta. Ancheta a fost ulterior extinsă împotriva altor persoane, inclusiv împotriva celei de-a doua reclamante.

2. Percheziții și ridicări

8. La 30 octombrie 2006, pachetul a solicitat încuviințarea Tribunalului Cluj de a efectua o percheziție la locuințele a cinci suspecti, printre care și primul reclamant, și la sediul a două dintre ziarele care aparțineau grupului de presă Gazeta: *Gazeta de Cluj* și *Bună ziua, Ardeal*. În cerere, parchetul făcea trimitere la acuzațiile de șantaj și constituire de grup infracțional aduse împotriva suspectilor și explica în detaliu presupusa activitate infracțională și modul în care opera rețeaua de șantaj, pe baza dovezilor deja colectate. De asemenea, pachetul explica faptul că percheziția avea ca scop găsirea și ridicarea contractelor de publicitate, registrelor de contabilitate relevante și a bazelor de date cu potențialele victime ale șantajului, precum și a obiectelor obținute prin șantaj sau folosite pentru șantaj, și a altor înscrisuri care ar putea dovedi săvârșirea de infracțiuni.

9. În aceeași zi, Tribunalul Cluj, hotărând în camera de consiliu, a admis cererea. Instanța a luat notă de acuzațiile formulate de parchet și a considerat, pe baza probelor prezentate de procuror, că cererea era justificată, întrucât urma să fie în beneficiul anchetei. Instanța a identificat domiciliile și spațiile vizate de măsură și a indicat faptul că ordinul este

valabil timp de 10 zile începând cu orele 8 a.m., 30 octombrie 2006. În încheiere, tribunalul a afirmat următoarele:

„Instanța consideră că percheziția este necesară pentru a găsi și a colecta probe, întrucât există indicii clare potrivit cărora următoarele articole referitoare la activitățile infracționale ale persoanelor inculpate ar putea fi găsite la adresele respective: contracte de publicitate semnate de victime sub amenințare, documente contabile care ar putea dovedi că aceste contracte nu au fost înregistrate sau au fost înregistrate doar parțial, precum și o bază de date compromițătoare privind persoanele din funcții publice care au fost utilizate de membrii rețelei de șantaj.”

10. Instanța a dispus mandate de percheziție pentru fiecare suspect și pentru cele două ziare, în termeni identici:

„Conform hotărârii interlocutorii din 30 octombrie 2006 pronunțată de această instanță [la cererea pachetului], după examinarea documentelor aflate la dosar, instanța autorizează percheziționarea domiciliului [numele suspectului și adresa acestuia este oferită de instanță]. Percheziția va avea loc în conformitate cu art. 101, 103-105, 107-108 și 111 din Codul de procedură penală. Prezenta autorizație este valabilă timp de zece zile, începând cu orele 8 a.m., 30 octombrie 2006. Rezultatul percheziției va fi transmis fără întârziere instanței care a dispus-o.”

(a) Percheziția la domiciliul primului reclamant și al celei de-a doua reclamante

11. La aproximativ orele 8 a.m. în dimineața zilei de 30 octombrie 2006, agenți de poliție purtând măști au început percheziția în locuința primului reclamant și a celei de-a doua reclamante. Percheziția a durat până la orele 11.45 a.m. A continuat apoi începând cu orele 12.45 p.m. într-un alt apartament deținut de primul reclamant.

12. Potrivit procesului-verbal de percheziție întocmit, au fost confiscate o serie de articole aparținând reclamanților, între care două notebook-uri, mai multe discuri compacte (CD-uri), dischete și contracte. Toate au fost puse în plicuri sigilate. Procesul-verbal indica faptul că perchezițiile au fost efectuate în prezența primului reclamant, a avocatului acestuia și a doi martori asistenți. A fost semnat de primul reclamant fără obiecții.

(b) Percheziția la sediul ziarelor

13. În aceeași zi, la aproximativ orele 9 a.m., au avut loc două percheziții la sediile ziarelor *Gazeta de Cluj* și *Bună ziua, Ardeal*.

14. Potrivit procesului-verbal de percheziție întocmit de agenții de poliție, percheziția efectuată la sediul ziarului *Bună ziua, Ardeal* a durat până la 5.45 p.m. Agenții de poliție au ridicat și sigilat următoarele articole: un dosar care conținea 127 de contracte de publicitate; un dosar neidentificat conținând 220 de pagini; o cutie cu documente, inclusiv registre de contabilitate, aparținând societății comerciale reclamante S.C. Exploziv Media S.R.L.; 16 dosare; și 5 jurnale personale. Au confiscat, de asemenea, 79 de CD-uri, 15 dischete, un card de memorie și 12 calculatoare.

Unul din jurnaliștii inculpați a fost prezent în timpul percheziției împreună cu avocatul său, dar a refuzat să semneze procesul-verbal, declarând că nu poate acționa ca reprezentant legal al societății comerciale.

15. Percheziția efectuată la sediul ziarului *Gazeta de Cluj* a durat până la orele 7.25 p.m. O parte din percheziție a fost efectuată în prezența celei de-a doua reclamante. Potrivit procesului-verbal de percheziție, toate documentele găsite la sediu, inclusiv fotografii, facturi fiscale, documente financiare și registrele de contabilitate ale S.C. Loretto Press S.R.L. și S.C. Token Media S.R.L., au fost ridicate și sigilate. Toate calculatoarele găsite au fost, de asemenea, ridicate. Percheziția a avut loc în prezența celei de-a doua reclamante și a doi martori asistenți.

16. Înscrierile ridicate au fost plasate în 3 cutii și 21 de saci de plastic.

(c) Restituirea bunurilor ridicate

17. La 10 decembrie 2009, poliția din Cluj-Napoca a restituit reclamantilor obiectele ridicate. Au fost returnate reclamantilor 40 de calculatoare, cincisprezece dischete, 79 de CD-uri și documente.

3. Măsuri preventive împotriva primului reclamant

(a) Arestarea preventivă

18. La 30 octombrie 2006, primul reclamant a fost încătușat și condus la parchet pentru interogatoriu. Potrivit declarațiilor acestuia, a fost arestat de 11 agenți de poliție din cadrul forțelor speciale de intervenție, care purtau măști. În timpul arestării au fost prezente echipe de ziariști și de televiziune, probabil chemate de procuror, iar evenimentele au fost intens mediatizate. O filmare cu arestarea reclamantului a fost transmisă în direct și redifuzată în cadrul programelor știrilor de seară de pe canalele de televiziune principale.

19. Primul reclamant a fost interogată de parchet de la 5.30 p.m. până la 6.15 p.m. A negat săvârșirea vreunei fapte penale.

20. La orele 6.30 p.m., procurorul a solicitat emiterea unui mandat de arestare pe numele primului reclamant. În aceeași zi, Tribunalul Cluj a admis cererea, iar primul reclamant a fost trimis la Penitenciarul Gherla. A susținut că timp de 60 de zile a fost complet izolat de ceilalți deținuți și că singurul contact pe care l-a avut cu lumea exterioară a fost cu familia sa, timp de o oră pe săptămână. Avea permisiunea să facă o plimbare în izolare în curtea închisorii timp de doar 30 de minute pe zi.

21. Potrivit informațiilor prezentate de Guvern, în timpul șederii sale în penitenciar, primul reclamant a împărțit întotdeauna celula cu alți indivizi, iar contactul său cu lumea exterioară nu a fost niciodată întrerupt.

22. La 23 martie 2007, Tribunalul Brăila a înlocuit măsura detenției primului reclamant cu interdicția de a părăsi orașul.

(b) Sechestrul asupra bunurilor

23. La 8 noiembrie 2006, în temeiul art. 163-166 din Codul de procedură penală („C. proc. pen.”, infra, pct. 50), parchetul a dispus sechestrul asupra tuturor bunurilor și înghețarea conturilor bancare aparținând primului și celei de-a doua reclamante, precum și societăților comerciale reclamante. Măsura a fost luată pentru a se asigura că despăgubirea solicitată de pretinsele victime poate fi plătită.

24. Între 14 și 27 noiembrie 2006, poliția a întocmit, în prezența celei de-a doua reclamante, un inventar al tuturor bunurilor care aparțineau reclamanților. Au fost redactate procese-verbale detaliate cu privire la toate bunurile vizate de măsură, iar cea de-a doua reclamantă a fost informată că nu i se permite să vândă niciunul dintre bunurile enumerate în procesele-verbale. Au fost ridicate două autovehicule de la primul reclamant și S.C. Exploziv S.R.L. Cluj

25. La 25 aprilie 2012, Curtea de Apel Brăila a respins apelul societății reclamante Loretto Press S.R.L. prin care solicita ridicarea măsurii de sechestrul în ceea ce privește bunurile sale. Instanța a considerat că măsura era justificată și că, dacă ar fi ridicată, ar lăsa victimele fără posibilitatea de a obține despăgubiri pentru prejudiciile suferite din partea persoanelor inculcate.

4. Relatările mass-media privind procedura penală

26. La 30 și 31 octombrie 2006, parchetul a emis două comunicate de presă în care informa publicul că a declanșat o anchetă penală în baza suspiciunilor de șantaj și constituirii de grup infracțional și că mai multe persoane aparținând grupului de presă Gazeta – inclusiv primul reclamant – identificate doar prin inițialele acestora, erau vizate.

27. La 8 noiembrie 2006, parchetul a emis un alt comunicat de presă, în care erau oferite mai multe detalii despre pretinsele infracțiuni săvârșite și metode utilizate de inculpat, în măsura în care faptele au fost reconstruite pe baza probelor colectate. Comunicatul de presă includea, pentru fiecare dintre persoanele inculcate (inclusiv pentru primul reclamant): numele lor complete, dacă au fost arestate (ceea ce era cazul primului reclamant) și infracțiunile săvârșite. De asemenea, parchetul informa publicul că respectiva cauză a fost înaintată Tribunalului Cluj.

28. Cauza a atras acoperirea media de către o serie de canale de presă. Au fost publicate articole care prezentau descrieri ale pretinsei rețele de șantaj. Unele articole conțineau declarații ale martorilor sau ale altor persoane care aveau legătură cu grupul de presă Gazeta și ofereau ca sursă a informațiilor „surse judiciare”, „procurorii”, „probele din dosar” sau „cererea procurorului de prelungire a arestării preventive”.

29. La 18 decembrie 2006, ziarul *Realitatea Românească* a publicat transcrierile a două conversații care avuseseră loc între primul reclamant și alți jurnaliști, cu privire la aspecte legate de muncă. Se explica faptul că

transcrierile au fost obținute de agenția de știri „M.”. Fragmentele relevante se citesc după cum urmează:

„Procurorii care investighează cazul «Gazeta» au prezentat instanței înregistrările conversațiilor telefonice interceptate, în special discuțiile dintre președintele grupului de presă, Liviu Man (foto), și unul din angajații acestuia. Unele dintre aceste înregistrări [cele mai compromițătoare] au fost acceptate ca probe și vor fi utilizate în proces.

Conversațiile [interceptate] arată modul în care jurnaliștii se apropiau de victimele lor; de asemenea, arată că jurnaliștii se temeau că autoritățile vor declanșa o anchetă penală împotriva lor.

Transcrierile conversațiilor telefonice obținute de agenția de știri «M.» arată că cei care conduceau grupul de presă «Gazeta» erau îngrijorați de zvonurile că procurorii ar fi pregătit acuzații penale împotriva lor.

Într-o conversație din 14 octombrie dintre Liviu Man, președintele grupului de presă, și [D.V.], directorul de publicitate la «*Gazeta de Bistrița*», o posibilă anchetă penală era privită cu optimism. Acest optimism era influențat de [parlamentarul] D.B., care era avocatul care reprezenta «*Gazeta de Cluj*» și «*Buna ziua, Ardeal*».

Liviu Man: Am vorbit cu prietenul nostru, [D.B.]

[D.V.] Da...

L.M. Și el a spus că ar trebui [să-i ignorăm].

D.V.: Da??

L.M.: Și o să mă văd cu el după-amiază. Foarte prietenește.

D.V.: Atunci OK.

L.M.: Așa că liniștește-te.

D.V.: Nu, [am fost atât de îngrijorat], dar vezi cum nu se opresc?

L.M.: Nu, nu.

D.V.: Pentru că am văzut alți oameni căzând în capcană în chestia asta.

Într-o altă conversație telefonică dintre cei doi,..., [D.V.] îi comunică lui Liviu Man că are informații despre managerul filialei Bistrița a Băncii T.

D.V.: Domnule, am o bucată sensibilă despre B.T. Bistrița.

Liviu Man: Nu... I-am spus că o să rezolv asta.

D.V.: Dar pot să-l scutur un pic [...] că e foarte insolent, managerul ăsta. Vedem ce facem cu el.

Știi ce o să facem? [G.H.] [redactorul-șef de la «Gazeta de Bistrița»] [text adăugat de editorii *Realitatea*] îl va suna și îi va lua [declarația] [...]

L.M.: Așa, da. Dar nimeni nu va publica materialul. Îi ceri punctul de vedere și apoi îl sun și fac pe împăciuitorul.”

30. La 27 ianuarie și 2 februarie 2007, au fost publicate încă două articole conținând extrase din conversațiile jurnaliștilor și dintr-o conversație telefonică înregistrată dintre primul reclamant și primarul

Clujului, fost prim-ministru. Acestea priveau, în principal, discuții despre politicieni locali și afaceri și despre publicitate în ziare.

5. Procedura penală împotriva primului reclamant

31. La 19 ianuarie 2007, parchetul a pornit acțiunea penală pentru nouă persoane, printre care și primul reclamant, sub acuzațiile de șantaj în formă continuată și constituire de grup infracțional. Cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Cluj la 13 martie 2007.

32. Parchetul a decis să suspende procedura împotriva celei de-a doua reclamante pentru completarea de probe.

33. La 6 martie 2007, cauza a fost transferată Tribunalului Brăila, la cererea inculpaților.

34. Invocând art. 197 C. proc. pen. (infra, pct. 49), primul reclamant s-a plâns, printre altele, de nelegalitatea perchezițiilor efectuate la sediile ziarelor *Gazeta de Cluj* și *Bună ziua, Ardeal*, de interceptarea convorbirilor sale telefonice și de sechestrul pus pe bunurile și conturile ziarelor.

35. La 22 martie 2007 a avut loc o ședință de judecată. Tribunalul Brăila a examinat o cerere înaintată de o serie de societăți de presă cu privire la relatarea procesului. Curtea a impus limite cu privire la ceea ce presa putea relata din sala de judecată. Reclamantul și avocatul acestuia au fost prezenți la ședință.

36. Prin încheierea din 7 mai 2008, Tribunalul Brăila a considerat că ancheta penală a fost viciată de neregularități procedurale și cauza trebuie retrimisă parchetului. Instanța a respins obiecția referitoare la operațiunea de percheziție și ridicare efectuată la sediul ziarelor, întrucât nu a constatat nicio încălcare a cerințelor legale în materie. Instanța a admis, de asemenea, plângerile depuse de primul reclamant și de cea de-a doua reclamantă, precum și de societățile comerciale reclamante, cu privire la sechestrul asupra bunurilor lor și la înghețarea conturilor bancare ale acestora și a dispus ridicarea măsurilor respective. A hotărât că, deși măsurile fuseseră adoptate în conformitate cu cerințele legale, nu mai erau justificate și cauzau o perturbare majoră a exercitării dreptului de proprietate al reclamanților.

37. Prin încheierea din 6 noiembrie 2009, Curtea de Apel Galați a admis recursul pachetului, a anulat hotărârea din 7 mai 2008 și a retrimis cauza la tribunal pentru continuarea procesului. A hotărât că ancheta respectase cerințele art. 6 din Convenție. De asemenea, a hotărât că sechestrul asupra bunurilor reclamanților și înghețarea conturilor bancare erau încă justificate, din aceleași motive precum cele care conduseseră la adoptarea măsurilor respective. Pentru a ajunge la această concluzie, instanța a luat în considerare valoarea ridicată a despăgubirilor solicitate de victime în cadrul procedurilor.

38. Prin hotărârea din 15 aprilie 2016, Tribunalul Brăila l-a condamnat pe primul reclamant la 3 ani de închisoare cu suspendarea executării pedepsei pentru șantaj și apartenență la un grup infracțional. Majoritatea

coinculpaților au fost condamnați pentru aceleași infracțiuni. De asemenea, a acordat despăgubiri unora din victime. În consecință, instanța a ridicat măsura de sechestrul asupra bunurilor luate la 8 noiembrie 2006 (supra, pct. 23), dar a menținut înghețarea conturilor bancare ale reclamanților (*ibid.*), indicând sumele maxime care puteau fi înghețate.

39. În urma apelului depus de părți, la 20 decembrie 2017, Curtea de Apel Galați i-a achitat pe primul reclamant și pe coinculpați. A hotărât că acuzațiile aduse împotriva acestora nu au fost dovedite. Procedând la propria apreciere a probelor, instanța a concluzionat că acțiunile inculpaților pot fi caracterizate ca fiind o abordare jurnalistică legitimă, destinată aducerii chestiunilor de interes public în atenția publicului.

40. Instanța de apel a decis să nu examineze acțiunile civile alăturate procedurii penale și să mențină sechestrul asupra bunurilor și înghețarea conturilor bancare.

6. *Evoluții recente*

41. La 19 iunie 2018, primul reclamant a formulat o acțiune în fața Tribunalului Cluj, solicitând statului despăgubiri pentru toată durata procedurii penale inițiate împotriva sa. S-a plâns, de asemenea, de măsura de sechestrul atât asupra bunurilor și conturilor sale bancare, cât și asupra celor care aparțin societăților comerciale reclamante. A susținut că, din cauza acestor măsuri, societățile comerciale reclamante nu și-au putut desfășura activitățile economice.

42. La 1 noiembrie 2018, primul reclamant a extins acțiunea inițială pentru a include o cerere de despăgubire pentru arestarea sa preventivă; în opinia sa, măsura respectivă fusese nelegală.

43. La 31 ianuarie 2019, în urma unei excepții de neconstituționalitate ridicate de primul reclamant, Tribunalul Cluj a trimis excepția respectivă Curții Constituționale și a suspendat examinarea cauzei.

44. La data ultimei comunicări primite de la reclamanți (23 iulie 2019), cauza era încă pendinte la Curtea Constituțională.

B. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE RELEVANTE

45. Extrase din legislația relevantă referitoare la folosirea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare sunt prezentate în *Costiniu împotriva României* [(dec), nr. 22016/10, pct. 14-17, 19 februarie 2013].

46. Reglementările relevante privind cooperarea instanțelor și a procurorilor cu mass-media sunt stabilite în *Cășuneanu împotriva României* (nr. 22018/10, pct. 39-40, 16 aprilie 2013).

47. Art. 12 alin. (1) lit. e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public prevăd exceptarea următoarelor două tipuri de informații de la cele la care publicul are liber acces: (1) informațiile privind procedura în timpul anchetei penale, dacă rezultatul

anchetei ar putea fi periclitat, ar putea fi dezvăluite surse confidentiale sau viața, integritatea corporală sau sănătatea unei persoane ar putea fi pusă în pericol în urma sau în cursul anchetei; și (2) informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicarea acestora ar putea aduce atingere asigurării unui proces echitabil sau intereselor legitime ale oricăreia dintre persoanele implicate în proceduri.

48. Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor prevede posibilitatea depunerii unei plângeri în fața instanțelor împotriva oricărei măsuri luate de autoritățile penitenciare în legătură cu drepturile prevăzute de lege ale unui deținut. Legea reglementează procedura care trebuie urmată și posibilul rezultat al căii de atac. Aceleași prevederi au fost prezente în Ordonanța de Urgență nr. 56/2003 privind unele drepturi ale persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, care reglementa în materie înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 275/2006.

49. Art. 197 din Codul de procedură penală, astfel cum era în vigoare la momentul faptelor, prevedea mecanismul prin care un act de procedură putea fi anulat în cursul procedurii relevante.

50. În conformitate cu art. 163 C. proc. pen., astfel cum era în vigoare la momentul faptelor, măsura preventivă a sechestrului putea fi dispusă de procuror sau de instanță pentru a preveni înstrăinarea sau dispariția bunurilor, pentru repararea pagubei produse prin infrațiune sau pentru a garanta executarea unei amenzi penale. Pentru repararea prejudiciului, măsura preventivă putea fi dispusă numai asupra bunurilor învinutului sau inculpatului și ale persoanei responsabile civilmente, până la concurența valorii probabile a pagubei.

51. Art. 100-111 C. proc. pen. privind perchezițiile la domiciliu, în vigoare la momentul faptelor, sunt prezentate în *Cacuci și S.C. Virra & Cont Pad S.R.L. împotriva României* (nr. 27153/07, pct. 46, 17 ianuarie 2017).

52. Art. 275-278¹ prevăd procedura prin care orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare interesele sale legitime [a se vedea, de exemplu, *Centrul de Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu împotriva României* (MC), nr. 47848/08, pct. 50, CEDO 2014].

CAPETE DE CERERE

53. Invocând art. 3 din Convenție, primul reclamant s-a plâns că, după arestarea sa, a fost ținut în izolare timp de 60 de zile (supra, pct. 20).

54. Invocând același articol, precum și, pe fond, art. 8 din Convenție, primul reclamant s-a plâns, de asemenea, că a fost arestat de 11 agenți de poliție din cadrul forțelor de intervenție speciale și că a fost încătușat și expus publicului într-un mod degradant (supra, pct. 18), tratament care nu fusese necesar în urma anchetei penale.

55. Invocând art. 8 din Convenție, toți reclamânții s-au plâns că perchezițiile efectuate în locuințele lor au fost dispuse și efectuate în mod nelegal. Aceștia au argumentat că mandatele de percheziție au fost redactate în termeni foarte generali și că bunurile lor au fost sechestrate fără a fi fost redactat un inventar corespunzător.

56. Tot în temeiul art. 8 din Convenție, primul reclamant s-a plâns că autoritățile au interceptat și divulgat presei conversații telefonice private care nu aveau legătură cu cauza.

57. În temeiul art. 10 din Convenție, primul reclamant și societățile comerciale reclamante s-au plâns că arestarea întregii echipe de conducere a grupului de presă Gazeta și ridicarea tuturor dispozitivelor și materialelor tehnice necesare pentru editarea ziarelor lor au reprezentat o încălcare a dreptului lor la libertatea de expresie. Aceștia au susținut că, în urma evenimentelor din 30 octombrie 2006, unele din publicațiile lor au încetat să mai apară și altele au fost suspendate pentru o anumită perioadă de timp.

58. În temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reclamânții se plâng că sechestrul fără discriminare asupra bunurilor lor și înghețarea conturilor lor bancare, pentru o perioadă nelimitată de timp, le-a încălcat dreptul la respectarea bunurilor. Aceștia au susținut că dreptul intern, și anume art. 163 C. proc. pen. (supra, pct. 50), nu oferea suficiente garanții împotriva unor măsuri arbitrare.

59. În temeiul art. 5 § 3 din Convenție, primul reclamant s-a plâns că arestarea sa preventivă între 30 octombrie 2006 și 24 martie 2007 (supra, pct. 20-22) nu fusese justificată și că Judecătoria Cluj nu a prezentat suficiente motive pentru a-l menține în detenție.

60. În temeiul art. 5 § 4 din Convenție, reclamantul s-a plâns că instanțele care au emis mandatul privind arestarea sa preventivă nu au fost imparțiale. În această privință, a subliniat că, imediat după transferarea cauzei la Tribunalul din Brăila, a fost eliberat din detenție (supra, pct. 22).

61. În temeiul art. 6 § 1 din Convenție, primul reclamant s-a plâns că ancheta penală împotriva sa nu a fost efectuată în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile.

62. În temeiul art. 6 § 2 din Convenție, primul reclamant s-a plâns că comunicatele de presă emise de procuratură i-au încălcat dreptul la prezumția de nevinovăție.

63. Invocând art. 13 din Convenție, reclamânții s-au plâns că nu au beneficiat de o cale de atac efectivă în privința capetelor de cerere ridicate în temeiul art. 3, 8 și 10 din Convenție și al art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

ÎN DREPT

A. Capete de cerere formulate în temeiul art. 3 din Convenție

64. Primul reclamant s-a plâns că a fost ținut în arest la izolare timp de aproximativ 60 de zile în Penitenciarul Gherla, imediat după arestarea sa (supra, pct. 20). A susținut, de asemenea, că la 30 octombrie 2006, a fost supus unui tratament degradant, întrucât a fost dus într-un loc public încâtușat, înconjurat de agenți de poliție mascați și expus unui mare număr de jurnaliști care l-au fotografiat și filmat și apoi au difuzat pe scară largă informații despre arestarea sa (supra, pct. 18).

A invocat art. 3 din Convenție, care prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

1. Izolarea

65. Guvernul a susținut că primul reclamant nu a epuizat căile de atac interne. În opinia sa, acesta ar fi trebuit să depună o plângere în fața autorităților interne în temeiul Legii nr. 275/2006 (supra, pct. 48) privind pretinsa sa plasare în izolare.

66. Curtea face referire la principiile generale pe care le-a dezvoltat în jurisprudența sa privind epuizarea căilor de atac interne [a se vedea *Gherghina împotriva României* (dec.) (MC), 42219/07, pct. 83-89, 9 iulie 2015].

67. Revenind la situația de fapt din speță, Curtea a constatat anterior că o plângere în temeiul dispozițiilor OUG nr. 56/2003 a constituit o cale de atac efectivă pentru capătul de cerere referitor la izolare (a se vedea *Geanopol împotriva României*, nr. 1777/06, pct. 48, 5 martie 2013). Întrucât Legea nr. 275/2006 prevedea un sistem similar de atac (supra, pct. 48), Curtea consideră că acesta trebuie considerat o cale de atac efectivă pentru pretinsa plasare în izolare. Prin urmare, era în interesul primului reclamant să depună o plângere în fața instanțelor pentru a permite autorităților interne să evalueze situația și să-i pună capăt cât mai curând posibil.

68. Rezultă că acest capăt de cerere trebuie respins în temeiul art. 35 § 1 și § 4 din Convenție pentru neepuizarea căilor de atac interne.

2. Condițiile arestării

69. În ceea ce privește capătul de cerere al primului reclamant referitor la modul în care a fost arestat și expus publicului purtând cătușe, Guvernul a susținut că, pe lângă introducerea unei plângeri prevăzute de Legea nr. 275/2006 (supra, pct. 65), primul reclamant ar fi putut, de asemenea, să formuleze o plângere penală împotriva agenților de poliție care l-au expus presei pentru abuz în funcție sau rele tratamente.

70. În speță, Curtea observă că primul reclamant nu s-a plâns niciunei autorități naționale că procurorul a invitat presa să îl fotografieze și să îl filmeze într-o situație degradantă, încâtușat și înconjurat de agenți de poliție mascați, dând astfel impresia că era un infractor periculos. În plus, primul

reclamant nu putea pretinde că era sigur că o plângere penală sau civilă în această privință nu avea nici o perspectivă de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Stoian împotriva României*, nr. 33038/04 pct. 103, 8 iulie 2014).

71. În ceea ce privește purtarea cătușelor în public, Curtea a examinat o plângere identică în cauza *Cășuneanu împotriva României* (nr. 22018/10, pct. 44-48, 16 aprilie 2013). În cauza respectivă, Curtea a constatat că părțile avuseseră la dispoziție căi de atac efective pentru a se plânge de expunerea persoanei purtând cătușe în public.

72. Curtea nu are motive să se abată de la constatările respective în prezenta cauză și reafirmă că reclamantul ar fi trebuit să depună o plângere în fața autorităților cu privire la faptul că a fost ținut încătușat în locuri publice.

73. Având în vedere motivele menționate, Curtea consideră că acest capăt de cerere trebuie respins în temeiul art. 35 § 1 și 4 din Convenție pentru neepuizarea căilor de atac interne.

B. Capetele de cerere formulate în temeiul art. 8 din Convenție

74. Reclamanții s-au plâns că dreptul lor la respectarea vieții de familie și a corespondenței, în temeiul art. 8 din Convenție, a fost încălcat. Aceștia au susținut că perchezițiile efectuate la 30 octombrie 2006 nu au fost legale și că mandatele de percheziție au fost redactate în termeni foarte generali. S-au plâns, de asemenea, de modul în care au fost efectuate perchezițiile. Bunurile au fost ridicate fără să fi fost redactat un inventar corespunzător al articolelor. Invocând aceeași dispoziție, primul reclamant s-a plâns că extrase din dosarul parchetului, în special transcrierile conversațiilor telefonice interceptate de autorități în cursul unei operațiuni de supraveghere, fuseseră publicate în presă (supra, pct. 28-30). El a afirmat, de asemenea, că procurorul a invitat mass-media pentru a prezenta un raport cu privire la arestarea sa și la perchezițiile efectuate la domiciliul său.

75. Art. 8 din Convenție prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

1. Perchezițiile și ridicarea

(a) Argumentele părților

76. Guvernul a ridicat excepția neepuizării căilor de atac interne. În special, a susținut că reclamanții nu au contestat modul în care au fost efectuate perchezițiile în temeiul art. 275-278 C. proc. pen. (supra, pct. 52).

Aceștia ar fi putut, de asemenea, să formuleze acțiuni penale sau civile împotriva agenților de poliție.

77. În plus, Guvernul a susținut că societățile comerciale reclamante, cu excepția S.C. Loretto Press S.R.L., nu puteau pretinde că au fost victime ale unei încălcări a art. 8 din Convenție în legătură cu percheziția, întrucât sediile acestora nu au fost percheziționate.

78. În plus, Guvernul a susținut că ingerința în drepturile reclamantilor fusese justificată. Aceasta avea un temei juridic prevăzut de art. 100-111 C. proc. pen. (supra, pct. 51) și un scop legitim, și anume prevenirea infracționalității.

79. Potrivit Guvernului, probele și documentele despre care se aștepta să fie găsite la sediile ziarelor erau precizate în cererea pentru emiterea mandatelor de percheziție depusă de procuror în fața instanței (supra, pct. 8) și în încheierea prin care instanța autorizase perchezițiile (supra, pct. 9). Articolele căutate de anchetatori erau înscrisuri profesionale și calculatoare posibil utilizate pentru săvârșirea infracțiunilor.

80. Observațiile reclamantilor nu au fost incluse în dosar (supra, pct. 3).

(b) Motivarea Curții

81. Curtea observă de la început că Guvernul a ridicat o serie de excepții de inadmisibilitate (supra, pct. 76 și 77). Cu toate acestea, Curtea consideră că nu este necesar să fie examinate excepțiile Guvernului, întrucât capătul de cerere este, în orice caz, inadmisibil pentru următoarele motive.

82. Curtea observă că percheziția și ridicarea diverselor articole, dispuse de instanță, priveau domiciliile și sediile reclamantilor (supra, pct. 9). În conformitate cu jurisprudența sa în materie, Curtea consideră că, în speță, a existat o ingerință în dreptul reclamantilor la respectarea domiciliului (a se vedea, de exemplu, și *mutatis mutandis*, *Saint-Paul Luxembourg S.A. împotriva Luxemburgului*, nr. 26419/10, pct. 39, 18 aprilie 2013, și *Wieser și Bicos Beteiligungen GmbH împotriva Austriei*, nr. 74336/01, pct. 43, CEDO 2007-IV).

83. O astfel de ingerință dă naștere unei încălcări a art. 8, cu excepția cazului în care se poate demonstra că a fost „potrivit legii”, a urmărit unul sau mai multe scopuri legitime astfel cum sunt definite la paragraful al doilea, și a fost „necesară într-o societate democratică” (a se vedea *Saint-Paul Luxembourg S.A.*, citată anterior, pct. 40).

84. Revenind la prezenta cauză, Curtea observă că percheziția era reglementată de art. 100-111 C. proc. pen., în vigoare la momentul faptelor (supra, pct. 51). Întrucât părțile nu au contestat faptul că percheziția a fost efectuată „potrivit legii”, Curtea nu vede nici un motiv pentru a ajunge la o altă concluzie.

85. Curtea observă că perchezițiile au fost dispuse în contextul unei anchete penale lansate în urma acuzațiilor de șantaj și constituire de grup

infracțional. Prin urmare, au avut un scop legitim, și anume prevenirea infracționalității și protejarea drepturilor altora.

86. Principala problemă în prezenta cauză este dacă ingerința era „necesară într-o societate democratică”. În cauze comparabile, Curtea a examinat dacă dreptul și practica interne ofereau garanții adecvate și eficiente împotriva oricărui abuz și caracter arbitrar. În consecință, Curtea va lua în considerare următoarele elemente: dacă percheziția s-a efectuat în temeiul unui mandat emis de un judecător și al unei suspiciuni rezonabile; circumstanțele în care a fost emis mandatul de percheziție; dacă domeniul de aplicare al mandatului era limitat în mod rezonabil; și modul în care a fost realizată percheziția, inclusiv prezența observatorilor independenți în timpul cercetării în vederea asigurării că nu au fost ridicate materiale supuse secretului profesional [a se vedea *Wieser și Bicos Beteiligungen GmbH*, citată anterior, pct. 57, cu trimiterile ulterioare, și *Smirnov împotriva Rusiei*, nr. 71362/01, pct. 44, 7 iunie 2007].

(i) Emiterea și termenii mandatului de percheziție

87. Curtea observă de la început că operațiunile de percheziție și ridicare denunțate s-au bazat pe un mandat emis de un judecător la cererea autorității însărcinate cu ancheta, și anume parchetul (supra, pct. 8-10). Curtea nu consideră că obținerea mandatului în cadrul unei proceduri *ex parte* este problematică în sine (a se vedea, de exemplu, *Ilia Stefanov împotriva Bulgariei*, nr. 65755/01, pct. 39, 22 mai 2008).

88. Totuși, deși este foarte relevant, faptul că o cerere de emitere a unui mandat a fost supusă controlului judiciar nu duce neapărat, în sine, la o protecție suficientă împotriva abuzurilor. Mai mult, Curtea trebuie să examineze circumstanțele specifice și să evalueze în ce măsură cadrul juridic și limitele competențelor exercitate au oferit o protecție corespunzătoare împotriva ingerințelor arbitrare din partea autorităților [a se vedea *Cronin împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 15848/03, 6 ianuarie 2004].

89. Curtea observă că cererea procurorului a fost formulată în contextul procedurii penale care fusese inițiată împotriva primului reclamant în urma acuzațiilor de șantaj și constituire de grup infracțional; cuprindea motivele și făcea referire la probele specifice care trebuiau localizate și ridicate (supra, pct. 7 și 8). Tribunalul Cluj a examinat cererea și probele invocate de procuror și a concluzionat că aceasta avea un temei adecvat și era necesară; prin urmare, a admis cererea, astfel cum a fost formulată (supra, pct. 9). În acest context, este de remarcat că legislația relevantă la momentul faptelor, și anume art. 100 C. proc. pen., nu specifica natura documentelor care pot fi ridicate de autorități și nu impunea ca mandatul să includă o enumerare a obiectelor despre care se presupunea că există la locul percheziției și care trebuiau ridicate (supra, pct. 51).

90. În astfel de circumstanțe, Curtea constată că nu există niciun motiv întemeiat de a pune sub semnul întrebării motivarea instanțelor interne în cauză și concluzia lor că, la momentul faptelor, mandatul de percheziție se întemeia pe o bănuială întemeiată. Faptul că, în cele din urmă, primul reclamant a fost achitat câțiva ani mai târziu nu poate modifica această evaluare (a se vedea, de exemplu, *Robathin împotriva Austriei*, nr. 30457/06, pct. 46, 3 iulie 2012).

91. Curtea observă că mandatul de percheziție a fost redactat în termeni destul de generali (supra, pct. 10). Cu toate acestea, nu poate decât să menționeze că mandatul făcea trimitere în mod specific la încheierea din 30 octombrie 2006, care se referea la anumite articole, legate de contractele de publicitate și/sau presupusa activitate de șantaj, care urmau să fie ridicate (supra, pct. 9). Astfel, se poate deduce că autoritățile au motivat suficient adoptarea respectivei măsuri (a se vedea, *a contrario*, *Robathin*, citată anterior, pct. 52).

92. În plus, mandatul a fost emis pentru o scurtă perioadă de timp, respectiv 10 zile.

93. În consecință, Curtea consideră că domeniul de aplicare al mandatului era limitat în mod rezonabil (a se vedea, *a contrario*, *Smirnov*, citată anterior, pct. 47).

(ii) Executarea mandatului de percheziție

94. Curtea observă că perchezițiile au fost efectuate în prezența primului și a celei de-a doua reclamante, a doi martori asistenți și a avocatului apărării, că obiectele ridicate au fost plasate în plicuri sigilate, au fost întocmite procese-verbale de percheziție și că reclamantii nu au formulat obiecții cu privire la percheziție (supra, pct. 12, 14 și 15).

95. De asemenea, Curtea observă că reclamantii dispuneau de o cale de atac sub forma unei cereri de control judecătoresc *a posteriori* în ceea ce privește modul în care au fost executate mandatele de percheziție (a se vedea, *a contrario*, *Iliya Stefanov*, citată anterior, pct. 44). Cu toate acestea, primul reclamant și cea de-a doua reclamantă nu s-au plâns niciunei autorități naționale cu privire la perchezițiile efectuate la domiciliul lor la 30 octombrie 2006. Aceștia ar fi putut depune o plângere în fața procurorului-șef, în temeiul art. 275-278 C. proc. pen. (supra, pct. 52) sau în cursul procesului penal. Primul reclamant a formulat o astfel de plângere, însă numai în ceea ce privește societățile comerciale reclamante (supra, pct. 34), întemeindu-se pe art. 197 C. proc. pen. (supra, pct. 49). Deși a fost respinsă ca nefondată, plângerea sa a fost examinată de instanța internă, care și-a motivat decizia (supra, pct. 36).

(iii) Concluzie

96. Curtea concluzionează că încheierea de încuviințare a percheziției la domiciliile și sediile reclamantilor s-a bazat pe motive relevante și suficiente, și a fost însoțită de garanții adecvate împotriva abuzurilor și arbitrariului. Prin urmare, nu consideră că măsura de percheziție în sine și modul în care a fost efectuată, inclusiv ridicarea diverselor articole, ca fiind disproporționate în raport cu scopul urmărit și nici că acestea au fost făcute cu încălcarea art. 8 din Convenție.

97. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 a) și 4 din Convenție.

2. Dezvăluirea către presă a extraselor din conversațiile telefonice interceptate ale primului reclamant

(a) Argumentele părților

98. Guvernul a susținut că primul reclamant nu a depus nicio plângere în fața parchetului sau instanțelor cu privire la divulgarea către presă a conversațiilor sale telefonice. În opinia sa, acesta ar fi putut depune o plângere penală pentru abuz în funcție sau divulgarea secretului profesional, sau ar fi putut introduce o acțiune în răspundere civilă delictuală, fie în temeiul Legii audiovizualului nr. 504/2002, fie în temeiul art. 998 și 999 din fostul Cod civil.

99. Guvernul a susținut că nu au fost făcute publice informații privind ancheta și că anchetatorii nu au oferit mass-media copii ale transcrierilor conversațiilor telefonice interceptate sau ale altor documente din dosar. Singurele declarații făcute publicului au fost cele făcute de parchet în patru comunicate de presă (supra, pct. 26-27). În opinia sa, niciunul dintre comunicate nu a încălcat drepturile reclamantilor.

100. În plus, Guvernul a subliniat că procurorul a pornit acțiunea penală la 19 ianuarie 2007 (supra, pct. 31), iar cauza a fost înaintată instanței competente spre judecată. De la acel moment, dosarul devenise public și, prin urmare, ar fi putut fi văzut de oricine care își justifica interesul în cauză, inclusiv de jurnaliști.

101. Observațiile reclamantilor nu au fost incluse în dosar (supra, pct. 3).

(b) Motivarea Curții

102. Curtea observă că esența capătului de cerere al reclamantului nu are ca obiect publicarea de către mass-media a unor extrase din dosarul penal, ci faptul că autoritățile au permis scurgerea informațiilor respective către presă. În plus, observă că Guvernul a ridicat o excepție privind neepuizarea căilor de atac interne (a se vedea supra, pct. 98). Cu toate acestea, Curtea consideră că nu este necesar să se examineze obiecțiile Guvernului, întrucât capătul de cerere este, în orice caz, inadmisibil pentru următoarele motive.

103. Curtea subliniază că conversațiile telefonice intră sub incidența noțiunilor „viață privată” și „corespondență” în sensul art. 8 (a se vedea,

printre altele, *Malone împotriva Regatului Unit*, 2 august 1984, pct. 64, seria A nr. 82; *Kruslin împotriva Franței*, 24 aprilie 1990, pct. 26, seria A nr. 176-A; și *Kopp împotriva Elveției*, 25 martie 1998, pct. 53, *Culegere de hotărâri și decizii 1998-II*).

104. Curtea observă că ancheta penală împotriva jurnaliștilor grupului de presă *Gazeta* a atras atenția mass-media. Au fost publicate extrase ale conversațiilor dintre primul reclamant și alte părți, obținute prin interceptarea convorbirilor telefonice și incluse în dosarul parchetului (supra, pct. 28-30). În această privință, Curtea reiterează că, în circumstanțe precum cele din speță, interesul publicului de a primi informații se referă numai la fapte care au legătură cu acuzațiile penale formulate împotriva inculpatului [*a se vedea, mutatis mutandis, Craxi împotriva Italiei (nr. 2)*, nr. 25337/94, pct. 65, 17 iulie 2003].

105. Curtea observă că primul reclamant a fost acuzat, *inter alia*, de șantaj săvârșit împotriva politicienilor și oamenilor de afaceri locali, forțându-i să cumpere spațiu de publicitate de la ziarul care aparținea grupului de presă *Gazeta* (supra, pct. 7). Extrasele publicate în ziarul *Realitatea Românească* se refereau la discuții privind activitatea primului reclamant, politicienii și oamenii de afaceri locali și publicitatea făcută de aceștia în ziare (supra, pct. 29-30). Conversațiile respective nu aveau nici caracter strict privat, nici nu aveau o legătură clară cu acuzațiile penale formulate împotriva primului reclamant (*a contrario Craxi*, citată anterior, pct. 66). În plus, Curtea nu este convinsă că ingerința denunțată putea fi imputată statului.

106. În această privință, Curtea observă în primul rând că publicarea a fost efectuată de ziare private. Reclamantii nu au sugerat că aceste ziare erau în vreun fel controlate de autoritățile publice (*a se vedea, mutatis mutandis, Craxi*, citată anterior, pct. 69).

107. În ceea ce privește modul în care presa a avut acces la transcrierile conversațiilor telefonice interceptate, Curtea observă că publicarea transcrierilor extraselor a avut loc după ce dosarul a fost depus în fața instanței (*a contrario Cășuneanu*, citată anterior, pct. 9-10 și 23, în care au apărut scurgeri de informații către presă cu 3 săptămâni înainte ca reclamantul să fie adus prima dată în fața unui judecător). În special, prima publicare a transcrierilor conversațiilor telefonice a avut loc la 18 decembrie 2006 (supra, pct. 29). La acea dată, cauza fusese deja examinată de o instanță internă, respectiv de Tribunalul Cluj, care, la 30 octombrie 2006, hotărâse arestarea preventivă a primului reclamant (supra, pct. 20). Celelalte publicări ale transcrierilor au avut loc la 27 ianuarie și 2 februarie 2007 (supra, pct. 30), adică după ce parchetul îl inculpase pe primul reclamant și trimisese instanței dosarul la 19 ianuarie 2007 (supra, pct. 31; *a contrario Cășuneanu*, citată anterior, pct. 83).

108. În aceste condiții, Curtea acceptă că dosarul cauzei ar fi putut fi accesat de presă în cursul procedurii judiciare.

109. În acest context, Curtea observă că, potrivit dreptului român, accesul liber al publicului la informații privind procedurile judiciare este exclus numai dacă publicarea informațiilor în cauză ar putea aduce atingere asigurării unui proces echitabil sau intereselor legitime ale oricăreia dintre persoane implicate în procedură (supra, pct. 47). În plus, în temeiul reglementărilor aplicabile, accesul publicului la dosarele depuse în fața unei instanțe este supus controlului judiciar, în măsura în care trebuie aprobat chiar de purtătorul de cuvânt al instanței sau chiar de instanță (a se vedea *Cășuneanu*, citată anterior, pct. 39-40 și pct. 35 și 46). În speță, Tribunalul Brăila a exercitat un astfel de control cel puțin o dată, la 22 martie 2007, atunci când a limitat domeniul de aplicare al relatării de către mass-media în cauză (supra, pct. 35). Curtea consideră că reclamantii ar fi putut solicita, de asemenea, limitarea accesului publicului la dosarul lor penal pentru a le proteja viața privată sau ar fi putut solicita clarificări cu privire la domeniul de aplicare al accesului la dosarul penal acordat presei de către instanță.

110. În ceea ce privește conținutul celorlalte articole publicate cu privire la ancheta penală (supra, pct. 28), nimic nu indică faptul că jurnaliștii au avut acces la dosarul parchetului. Nu există probe că informațiile publicate au fost altele decât rezultatul investigației jurnalistice, cum ar fi, de exemplu, interviurile cu indivizii din cercurile grupului de presă *Gazeta*. În plus, la momentul publicării lor, pachetul emisese deja două comunicate de presă în care anunța începerea anchetei penale împotriva jurnaliștilor din grupul de presă *Gazeta*, acuzațiile aduse și metodele presupuse a fi utilizate de inculpați în presupusul șantaj (supra, pct. 26 și 27). Aceste comunicate de presă, care nu au fost contestate de reclamantii, pot fi menționate în mod legitim de presă ca „surse judiciare”, „procurori” sau „probele din dosar” (supra, pct. 28).

111. Având în vedere toate probele aflate în posesia sa, Curtea constată că nu s-a probat că publicarea unor extrase din conversațiile telefonice a fost imputabilă autorităților. În plus, sistemul le oferea reclamantilor mijloacele necesare pentru a le proteja viața privată și pentru a încerca să restricționeze accesul publicului la dosar și la procedurile judiciare.

112. În consecință, acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 a) și 4 din Convenție.

3. Invitația procurorului adresată presei de a face fotografii în timpul arestării primului reclamant și a percheziției domiciliului

(a) Argumentele părților

113. Guvernul a susținut că primul reclamant nu a epuizat căile de atac interne. A susținut că acesta ar fi putut depune o plângere penală pentru abuz în funcție în temeiul art. 246 din Codul penal. În subsidiar, o acțiune civilă întemeiată pe art. 998 și 999 din fostul Cod civil coroborate cu art. 54

din Decretul nr. 31/1954 ar fi constituit o cale de atac efectivă, precum și o plângere în temeiul art. 18 din 677/2001 și art. 22 din Legea nr. 544/2001.

114. Observațiile reclamantilor nu au fost incluse în dosar (supra, pct. 3).

(b) Motivarea Curții

115. Curtea a constatat deja că reclamantul nu a epuizat căile de atac efective referitoare la presupusa sa expunere în public purtând cătușe (supra, pct. 70-73). Aceleași constatări sunt relevante și pentru examinarea acestui capăt de cerere în temeiul art. 8 din Convenție.

116. Rezultă că acest capăt de cerere trebuie respins în temeiul art. 35 § 1 și 4 din Convenție pentru neepuizarea căilor de atac interne.

C. Capetele de cerere formulate în temeiul art. 10 din Convenție

117. Invocând art. 10 din Convenție, primul reclamant și societățile comerciale reclamante s-au plâns că arestarea întregii echipe de conducere a grupului de presă Gazeta și ridicarea tuturor dispozitivelor și materialelor tehnice necesare pentru editarea ziarelor lor au reprezentat o încălcare a dreptului lor la libertatea de exprimare. În acest sens, au susținut că, în urma evenimentelor din 30 octombrie 2006, unele din publicațiile lor au încetat să mai apară și altele au fost suspendate pentru o anumită perioadă de timp.

Art. 10 din Convenție prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

1. Argumentele părților

118. Guvernul a admis că perchezițiile din 30 octombrie 2006 și ridicarea de documente și bunuri cu această ocazie au afectat libertatea de exprimare a reclamantilor, astfel cum este prevăzută la art. 10 din Convenție. Această ingerință, a susținut Guvernul, era prevăzută de lege pentru a preveni infracțiunile și pentru a proteja reputația altora.

119. Guvernul a susținut, de asemenea, că măsurile adoptate fuseseră justificate și proporționale, subliniind faptul că infracțiunile de care fuseseră acuzați reclamantii aveau legătură directă cu activitatea lor jurnalistică.

Guvernul a insistat asupra complexității dosarului și gravității infracțiunilor, presupuse a fi fost comise de un grup infracțional organizat.

120. În ceea ce privește măsurile procedurale adoptate împotriva reclamanților, precum ridicarea dispozitivelor lor tehnice și a materialelor necesare pentru editarea ziarelor, Guvernul a susținut că acestea nu puteau fi considerate cenzură a libertății de exprimare a reclamanților câtă vreme dispozitivele și materialele în cauză reprezentau mijloacele prin care reclamanții au săvârșit infracțiunile și, prin urmare, au constituit elemente materiale de probă.

121. Guvernul a concluzionat susținând că art. 10 din Convenție nu a fost încălcat în speță, întrucât libertatea de exprimare nu trebuie interpretată ca un drept nelimitat care ar putea preveni încălcarea statului de drept.

122. Observațiile reclamanților nu au fost incluse în dosar (supra, pct. 3).

2. Motivarea Curții

123. Curtea face referire la principiile generale pe care le-a dezvoltat în jurisprudența sa privind protecția libertății de exprimare într-o societate democratică [a se vedea, în special, *Pentikäinen împotriva Finlandei* (MC), nr. 11882/10, pct. 87-91, CEDO 2015].

124. În special, Curtea reiterează că protecția acordată jurnaliștilor de art. 10 din Convenție se aplică sub rezerva ca aceștia să acționeze cu bunăcredință pentru a oferi informații corecte și de încredere în conformitate cu principiile jurnalismului responsabil (ibid., pct. 90). În plus, conceptul de jurnalism responsabil nu se limitează la conținutul informațiilor colectate și/sau difuzate prin mijloace jurnalistice. Acesta cuprinde, *inter alia*, legalitatea comportamentului jurnaliștilor, inclusiv interacțiunea lor publică cu autoritățile atunci când exercită funcții jurnalistice (a se vedea *Brambilla și alții împotriva Italiei*, 22567/09, pct. 53, 23 iunie 2016).

125. În speță, Curtea consideră că perchezițiile efectuate la domiciliul primului reclamant și la sediile societăților comerciale reclamante, urmate de ridicarea mai multor bunuri, dintre care cel puțin unele ar fi putut fi necesare pentru menținerea activității lor (supra, pct. 12, 14 și 15), au reprezentat o ingerință în drepturile lor în temeiul primului paragraf al art. 10. Curtea a constatat deja că percheziția era prevăzută de lege și servea unui scop legitim (supra, pct. 84 și 85).

126. Principala problemă este dacă ingerința denunțată era „necesară într-o societate democratică” pentru atingerea acestui scop, în temeiul art. 10 din Convenție.

127. Trebuie observat de la început că, spre deosebire de alte cauze în care jurnaliștii au depus cerere în fața Curții în temeiul art. 10 din Convenție (a se vedea, de exemplu, *Saint-Paul Luxembourg S.A.*, citată anterior, pct. 51-52, cu trimiteri suplimentare), prezenta cauză nu privește măsuri adoptate în scopul identificării funcționarilor publici care au furnizat jurnaliștilor informații confidențiale, ci mai degrabă luarea de măsuri pentru

acțiuni care, potrivit dreptului român, au încălcat dreptul penal (a se vedea *Brambilla și alții*, citată anterior, pct. 57). Astfel, perchezițiile în cauză au fost efectuate în scopul căutării probelor privind presupusele infracțiuni săvârșite de primul reclamant și de colegii săi în calitatea lor de jurnaliști (supra, pct. 9).

128. Curtea a constatat deja că autoritățile au oferit motive relevante și suficiente pentru efectuarea percheziției și că măsura a beneficiat de garanții adecvate împotriva abuzurilor și arbitrariului (supra, pct. 86-96).

129. De asemenea, Curtea trebuie să țină seama de amploarea posibilelor repercusiuni asupra activității persoanelor afectate de percheziție (a se vedea, *mutatis mutandis* și în temeiul art. 8 din Convenție, *Smirnov*, citată anterior, pct. 44 *în fine*). În această privință, observă că reclamantilor nu li s-a interzis niciodată să aducă articole de știri în atenția publicului (a se vedea *Brambilla și alții*, citată anterior, pct. 61). Singura consecință a fost aceea că, potrivit reclamantilor, ridicarea documentelor și a calculatoarelor a împiedicat ziarele să își continue activitatea normală. Cu toate acestea, bunurile ridicate le-au fost în cele din urmă restituite, la 10 decembrie 2009 (supra, pct. 17). În plus, reclamantii s-au plâns autorităților competente de măsura respectivă, iar plângerea lor a fost examinată de instanțele interne (supra, pct. 34 și 36).

130. În plus, inconvenientele de care reclamantii s-au plâns în fața Curții au fost cauzate mai degrabă de ancheta penală în desfășurare privind infracțiuni complexe, care implica mai multe persoane acuzate și victime. Ridicarea bunurilor a fost o simplă consecință a anchetei penale și nu există nimic în dosar care să indice faptul că ancheta penală a avut un scop nelegitim, cum ar fi restrângerea în mod ilegal a libertății jurnaliștilor de a disemina informații. În această privință, Curtea nu poate decât să menționeze că primul reclamant și ceilalți jurnaliști judecați au fost acuzați de o infracțiune care consta în esență din abținerea de la a furniza informații de interes public în schimbul câștigului personal (supra, pct. 7).

131. Curtea este conștientă că jurnaliștii ar trebui să beneficieze de o amplă sferă de protecție, inclusiv de o serie de libertăți relevante din punct de vedere funcțional pentru a-și desfășura activitățile, cum ar fi: protecția surselor confidențiale; protecția împotriva percheziției locurilor de muncă și a domiciliilor private și ridicarea materialelor; protecția știrilor și a proceselor de colectare de informații; și autonomia editorială și de prezentare [a se vedea pct. 30 din Recomandarea CM/Rec (2016)4 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind protecția jurnaliștilor și a altor actori din domeniul mediatic, adoptată de Comitetul de Miniștri la 13 aprilie 2016]. Cu toate acestea, reiterează că, dată fiind natura faptelor infracționale anchetate, cauza actuală diferă în esență de cauzele în care dreptul jurnaliștilor de a oferi informații a fost încălcat ca urmare a perchezițiilor și ridicărilor care aveau drept scop identificarea surselor lor jurnalistice (a se vedea, printre altele, *Nagla împotriva Letoniei*, nr.

73469/10, pct. 101 și 103-04, 16 iulie 2013; *Görmüş și alții împotriva Turciei*, nr. 49085/07, pct. 71-75, 19 ianuarie 2016; și *Ernst și alții împotriva Belgiei*, nr. 33400/96, pct. 91-92, 15 iulie 2003). Faptul că, în speță, primul reclamant a fost în cele din urmă achitat nu schimbă concluzia Curții.

132. Având în vedere elementele de mai sus, Curtea consideră că reclamanții nu au suferit o restricție disproporționată a libertății lor de exprimare și că faptele din speță nu dezvăluie nicio aparentă încălcare a art. 10 din Convenție.

133. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu art. 35 § 3 a) și 4 din Convenție.

D. B. Capătul de cerere în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

134. Reclamanții se plâng că sechestrul fără discriminare pus asupra bunurilor și înghețarea conturilor lor bancare, pentru o perioadă nelimitată de timp, le-a încălcat dreptul la respectarea bunurilor. Aceștia au invocat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

1. Argumentele părților

135. Guvernul a susținut că, în temeiul dreptului intern, autoritățile aveau dreptul de a sechestra bunurile inculpaților pentru a asigura plata despăgubirilor către părțile prejudiciate și puteau menține măsura sechestrului până la pronunțarea unei decizii definitive de către instanțele penale. În speță, având în vedere marja largă de apreciere a statului, sechestrul instituit asupra bunurilor reclamanților nu a constituit o ingerință disproporționată în dreptul acestora la respectarea bunurilor.

136. Guvernul a subliniat că reclamanților li s-au oferit posibilități de a contesta măsurile și că instanța le-a examinat cu atenție pretențiile. De asemenea, aveau posibilitatea de a contesta măsurile dacă ar fi considerat că procurorul și-a depășit puterile sau că acuzațiile au fost nelegale. În plus, la finalul procesului penal, reclamanții au avut posibilitatea de a solicita compensații pentru orice depreciere a valorii bunurilor lor.

137. Observațiile reclamanților nu au fost incluse în dosar (supra, pct. 3).

2. Motivarea Curții

138. Curtea observă că, deși nu au fost prezentate ca atare, observațiile Guvernului se referă la o excepție de neepuizare a căilor de atac interne (supra, pct. 136). Curtea o va examina în consecință și în lumina principiilor generale pe care le-a dezvoltat în jurisprudența sa cu privire la epuizarea căilor de atac interne (supra, pct. 66).

139. Revenind la situația în fapt din speță, Curtea observă că, în acțiunea sa în despăgubire formulată în fața autorităților după finalizarea procesului penal, primul reclamant s-a plâns, de asemenea, de prejudiciile suferite ca urmare a sechestrului instituit asupra bunurilor sale și a înghețării conturilor sale bancare (supra, pct. 41). El a inclus în mod explicit în plângere prejudiciile suferite de societățile comerciale reclamante. Aceste proceduri erau încă pendinte la 23 iulie 2019, data celei mai recente comunicări primite de Curte din partea reclamanților (supra, pct. 44).

140. În consecință, acest capăt de cerere trebuie respins în temeiul art. 35 § 1 a) și 4 din Convenție.

E. Alte capete de cerere

141. Primul reclamant a mai formulat, în temeiul art. 5 § 1 din Convenție, o serie de capete de cerere privind reținerea sa și arestarea preventivă. S-a plâns, de asemenea, în temeiul art. 6 § 1 și 2 din Convenție, de neregulile din cadrul procedurii penale interne, presupuse a fi avut loc, în principal, în timpul fazei anchetei. Reclamanții s-au plâns, de asemenea, în comun că nu au dispus de o cale de atac efectivă pentru a denunța încălcarea art. 3, 8 și 10 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (supra, pct. 59-63).

142. Cu toate acestea, având în vedere toate elementele de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele invocate, Curtea constată că nu reiese nicio aparentă încălcare a drepturilor și a libertăților stabilite în Convenție sau în protocoalele la aceasta.

143. Rezultă că aceste capete de cerere sunt în mod vădit nefondate și trebuie respinse în conformitate cu art. 35 § 3 a) și 4 din Convenție.

Pentru aceste motive, în unanimitate, Curtea

Declară cererea inadmisibilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 12 decembrie 2019.

Andrea Tamietti
Grefier adjunct

Faris Vehabović
Președinte